वनस्पति समाज नेपाल
BOTANICAL SOCIETY OF NEPAL

वनस्पति समाज नेपाल

समाचार-पत्र

सम्पादकीय

“वनस्पति समाज नेपाल” (Botanical Society of Nepal) को परिचय यस अगाडिको संस्था “नेपाल वनस्पति समाज” (Nepal Botanical Society) संग जोडिएर शुरु हुन्छ । “नेपाल वनस्पति समाज” (Nepal Botanical Society) को स्थापना वि.सं. २०३८ (सन् 1981) मा भई वि.सं. २०६३ (सन् 2006) मा नेपाल सरकारमा विधिवत रुपमा दर्ता भएको थियो । लामो समयदेखि निस्कृय उक्त संस्थालाई अधिकांश वनस्पतिविद्हरूको चासो र चाहाना संस्था कृयाशील रहोस् भन्ने रहेको हुँदा मिति २०७४ भाद्र १५ गते तत्कालिन कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको उपस्थितिमा वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग कीर्तिपुरमा बैठक बसी प्रा. डा. मोहन सिवाकोटीको संयोजकत्वमा सात सदस्यीय तदर्थ समिति गठन भएको थियो । जसको मूख्य जिम्मेवारी “नेपाल वनस्पति समाज” कानूनतः पुनर्जिवित गर्ने, संस्थाको सदस्यता बनाउने र ६ महिना भित्र नयाँ कार्यसमिति चयनका लागि चुनाव गराउने थियो । तर लामो समयदेखि संस्थाको नविकरण नभएको र आवश्यक कागजात पनि समितिलाई प्राप्त नभएकोले सो संस्था नविकरण गराउनको लागि धेरै नै जटिलता देखापर्‍यो ।

तत् पश्चात् पुरानो संस्थाको नविकरण कार्यभन्दा नयाँ संस्था गठन गर्न सहज हुने भन्ने धेरै वनस्पतिविद्हरूको सुझाव आएकोले उक्त समितिको पहलमा मिति २०७५ जेष्ठ ९ गते वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग कीर्तिपुरमा बैठक बसी “वनस्पति समाज नेपाल” (Botanical Society of Nepal) नाम गरेको संस्था दर्ता गर्नका लागि कार्य अगाडि बढाउने निर्णय भयो । त्यस कार्यका लागि हाल कायम रहेको सात सदस्यीय तदर्थ समिति गठन भइ संस्थाको विधान तयार गर्ने काम भयो । त्यसपछि यस संस्थाको विधिवत रुपमा स्थापना वि.सं. २०७५ श्रावण २७ गते, तदनुसार १२ अगष्ट २०१८, आइतवारका दिन जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंमा दर्ता गरी भएको हो ।

वनस्पति समाज नेपालको दर्ता पश्चात् संस्थाको गठन भएको जानकारी दिने उद्देश्यले मिति २०७५ भाद्र १२ गतेका नेपालीहरूको नजिकिँदै गरेको चाडपर्वहरू (विजया दशमी, तिहार, नेपाल सम्वत्, तथा छठ) को शुभ उपलक्ष्यमा शुभकामना आदान-प्रदान तथा विशेष प्रवचन कार्यक्रमको आयोजना गरिएको थियो । वनस्पतिविद्हरूको उल्लेख्य सहभागिता भएको उक्त कार्यक्रममा लगभग २५० व्यक्तिहरूको उपस्थिति रहेको थियो, जसबाट नेपालका वनस्पतिविद्हरूले एक छाता संगठनको आवश्यकता रहेको चाहना प्रष्ट देखिन्छ । वनस्पति समाज नेपाललाई प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता गरी हालको अवस्थासम्म ल्याउनको निमित्त प्रत्यक्ष वा परोक्ष रुपमा सहयोग पुर्‍याउनु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरू तथा संघ-संस्थाहरू समक्ष यस “वनस्पति समाज नेपाल” हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ ।

- सम्पादक मण्डल

दर्ता नं. ७३/०७५/०७६

वनस्पति समाज नेपाल
समाचार-पत्र

वि.सं. २०७५ मंसिर / November 2018 वर्ष १ अंक १

शुभकामना आदान-प्रदान तथा प्रवचन कार्यक्रम

वनस्पति समाज नेपालको स्थापना सम्बन्धी जानकारी गराउने र आउँदै गरेका चाडपर्वहरू (विजयादशमी, तिहार, नेपाल सम्वत् तथा छठ) को अवसरमा शुभकामना आदान-प्रदान गर्ने उद्देश्यले मिति २०७५।०६।१२ गते वनस्पति विभागको परिसरमा आयोजित कार्यक्रममा नेपालका वनस्पतिविद्हरूको उल्लेख्य उपस्थिति रहेको थियो । सो कार्यक्रमको उद्घाटन वरिष्ठ वनस्पतिविद् डा. तीर्थ बहादुर श्रेष्ठ र त्रिभुवन विश्वविद्यालयका पूर्व उपकुलपति तथा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगका पूर्व अध्यक्ष डा. कमल कृष्ण जोशीले संयुक्त रुपमा सतुवाको विरुवामा जलसेचन गरी गर्नुभएको थियो । समाजका उपाध्यक्ष तथा वनस्पति विभागका महानिर्देशक श्री सन्जीव कुमार राईले स्वागत मन्तव्य दिनुभएको सो कार्यक्रममा समाजका अध्यक्ष तथा त्रिभुवन विश्वविद्यालय वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभागका प्रमुख प्रा. डा. मोहन सिवाकोटीले सहभागीहरूको उत्साहपूर्ण

उपस्थितिले वनस्पति समाज नेपालले अभिभावकत्व र शक्ति दुबै आर्जन गरेको बताउनु भयो । उहाँले नेपाल वनस्पति समाज लामो समयदेखि निष्कृय र नविकरण विना रहेकोले प्रक्रियागत सहजताको लागि वनस्पति समाज नेपालको दर्ता गरिएको हो । यो संस्था अघिल्लो संस्थासँग वैधानिकरुपमा फरक भए तापनि उद्देश्य र भावनात्मक रुपमा वनस्पतिविद्हरूको यो एक छाता संस्थाको भएको बताउनु भयो । कार्यक्रममा प्रमुख वक्ता डा. तीर्थ बहादुर श्रेष्ठले वनस्पति समाज नेपाललाई राजनीतिक प्रभाव अलग राख्नुपर्ने र वनस्पति सम्बन्धी ज्ञानलाई आम नागरिकको जीवनसँग जोड्नुपर्ने बताउनु भयो । डा. कमल कृष्ण जोशीले सम्पूर्ण वनस्पतिविद्हरू संगठित भएर समाजमा उदाहरणीय कार्य गर्नुपर्छ भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्नुभयो । यसै गरी लोकसेवा आयोगका पूर्व अध्यक्ष डा. कयोदेवी यमीले पनि संस्थाको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि शुभकामना प्रदान गर्नुभयो । कार्यक्रममा वनस्पति विभागका पूर्वमहानिर्देशक श्री हरिकृष्ण सैंजूले यो संस्थाले सबै वनस्पतिविद्हरू समेट्नु पर्छ भन्दै प्रगतिको लागि शुकामना व्यक्त गर्नुभयो । सो कार्यक्रममा समाजको उद्देश्य तथा स्थापनाबारे समाजका सचिव डा. हरि प्रसाद अर्यालले जानकारी दिनुभएको थियो भने कार्यक्रम संचालन समाजका सदस्य श्री दिपक लामिछानेले गर्नुभएको थियो ।

नेपाल बोटानिकल सोसाइटीको संक्षिप्त ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

– डा. कमल कृष्ण जोशी
संस्थापक सचिव, नेपाल बोटानिकल सोसाइटी

प्राकृतिक विज्ञानका विद्यार्थीहरू बीच वनस्पतिशास्त्र विषय सन् १९६५ मा त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा वनस्पतिशास्त्रको स्नातकोत्तर कक्षा शुरू हुनु अघिदेखि नै लोकप्रिय रहिआएको छ। आठजना विद्यार्थीहरूलाई प्रवेश दिई शुरू गरेको वनस्पतिशास्त्रको स्नाकोत्तर कक्षामा लोकप्रियताको दबावले गर्दा प्रातः, दिवा र सायं सत्रहरू प्रत्येकमा ३५-३५ जना गरी जम्मा १०५ जनको कक्षा सञ्चालन हुनथाल्यो र यो क्रम धेरै वर्षसम्म जारी रह्यो। त्रिभुवन विश्वविद्यालयका अतिरिक्त अन्य मुलुकका विश्वविद्यालयहरूबाट वनस्पतिशास्त्रमा स्नातकोत्तर तथा विद्यावारिधि गर्नेहरूको संख्या पनि उल्लेखनीय थियो। वनस्पतिशास्त्रीहरूको बढ्दो संख्याले तिनीहरूको संगठित प्रयासबाट वनस्पतिशास्त्र विषयका शिक्षा र अनुसन्धानको क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउनाका साथै त्यस विषयका विज्ञहरूको व्यावसायिक विकासका लागि पनि सहयोग हुने विश्वासको विकास हुनथालेको थियो। त्रिभुवन विश्वविद्यालयका तत्कालीन वनस्पतिशास्त्र शिक्षण विभागका प्राध्यापकहरू स्वर्गीय श्री सरस्वति प्रसाद रिमाल, स्व. प्राध्यापक डा. दयानन्द बज्राचार्य र डा. कमलकृष्ण जोशीका साथै वनस्पति विभागका महानिर्देशक डा. समरबहादुर मल्ल, वरिष्ठ वैज्ञानिक डा. तीर्थबहादुर श्रेष्ठ तथा अन्य वनस्पतिशास्त्रीहरू एवं कृषि अनुसन्धान विभागका डा. केशरीलक्ष्मी मानन्धर र श्रीमती कमलेशलता राजभण्डारी आदिको प्रयासबाट नेपाल बोटानिकल सोसाइटी गठन भएको थियो। सोसाइटी गठन गर्ने उद्देश्यले तत्कालीन नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान भवनमा वनस्पतिशास्त्रीहरूको पहिलो साधारणसभा बोलाइयो। डा. तीर्थबहादुर श्रेष्ठ नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठानका विज्ञान विषयका प्राज्ञ एवं सदस्य सचिव हुनुहुन्थ्यो र वहाँले नै साधारण सभाका लागि प्रज्ञा प्रतिष्ठानको सभाकक्ष उपलब्ध गराउनुभएको थियो। उक्त सभामा नेपालका पहिलो वनस्पतिशास्त्री स्वर्गीय प्रयागराज पाण्डेको पनि उपस्थिति थियो। त्यस सभाले सोसाइटी गठनका लागि सदस्यताको अभियान चलाउन, विधानको मस्यौदा तयार पार्न र निर्वाचनबाट केन्द्रिय कार्य समिति गठन नभएसम्मका लागि आवश्यक कार्य सञ्चालन गर्न डा. समरबहादुर मल्लको अध्यक्षतामा एक तदर्थ समिति गठन गऱ्यो। उक्त समितिको उपाध्यक्षमा डा. तीर्थबहादुर श्रेष्ठ, सचिवमा यस लेखका लेखक डा. कमलकृष्ण जोशी, कोषाध्यक्षमा श्रीमती कमलेशलता राजभण्डारीलाई सर्वसम्मतिबाट मनोनित गरियो। तदर्थ समितिका सदस्यहरूमा स्व. प्रा. सरस्वति प्रसाद रिमाल, स्व. प्रा. डा. दयानन्द बज्राचार्य, डा. केशरीलक्ष्मी मानन्धर र श्री योगेश वैद्य साधारण सभाबाट सर्बसम्मतिबाट मनोनित हुनुभयो।

साधारण सभाले दिएको सबै जिम्मेवारी पूरा गरी तदर्थ समितिले केही महिना भित्रै दोस्रो साधारण सभा बोलाई निर्वाचनको प्रक्रिया पूरा गरी पारित विधानअनुसार नयाँ कार्यकारी समिति

गठन गऱ्यो । कार्य समितिको अध्यक्षमा डा. समरबहादु मल्ल, उपाध्यक्षद्वयमा स्व. प्रा. सरस्वति प्रसाद रिमाल र डा. तीर्थबहादुर श्रेष्ठ, सचिवमा डा. कमलकृष्ण जोशी, कोषाध्यक्षमा श्रीमती कमलेशलता राजभण्डारी, सदस्यहरूमा स्व. प्रा. डा. दयानन्द बज्राचार्य, डा. केशरी लक्ष्मी मानन्धर, डा. महेश अधिकारी, डा. पुष्परत्न शाक्य र श्री योगेश वैद्य सर्वसम्मतिबाट निर्वाचित हुनुभयो ।

त्यस पछिका अध्यक्षहरूमा प्रा. डा. सानु देवी जोशी, श्रीमती शान्ति शर्मा, स्व. प्रा. डा. दयानन्द बज्राचार्य र डा. पुष्परत्न शाक्य हुनुभयो । वहाँहरू सबै निर्विरोध निर्वाचित हुनुभएको थियो ।

यी अवधिहरूमा भएका उल्लेखनीय कार्यहरूमा वनस्पतिशास्त्रीहरूको डाइरेक्टरी प्रकाशन, नेशनल बोटानिकल कंग्रेसहरूको आयोजना, कंग्रेसका एब्सट्राक्ट र प्रोसिडिङ्गहरूको प्रकाशन आदि पर्दछन् । डाइरेक्टरी प्रकाशनमा प्रा. कृष्ण कुमार श्रेष्ठको विशेष संलग्नता थियो भने प्रथम राष्ट्रिय बोटानिकल कंग्रेसको सफल आयोजना, तिनको एब्सट्रायक्ट र प्रोसिडिङ्गको प्रकाशन प्रा. सानु देवी जोशी अध्यक्ष हुनुहँदा भएको थियो । त्यही अवधिमा सोसाइटीको मनोनयनमा सोसाइटीका सदस्यहरूलाई विदेशी विश्वविद्यालयहरूमा विद्यावारिधि गर्न पठाउने कार्यको प्रारम्भ पनि भयो । कंग्रेसको उद्घाटन सत्रमै अष्ट्रियाबाट प्राप्त विद्यावारिधिको छात्रवृत्तिमा आवेदनको माग गर्दै सूचनाको दिइएको थियो । सदस्यहरूमध्ये एकजनाले उक्त छात्रवृत्तिको लाभप्राप्त गरे तापनि यस कार्यक्रमलाई पछिका समयमा निरन्तरता दिन भने सकेनन् ।

List of Life Members of Botanical Society of Nepal

SN	Name	Corresponding Address	Contact No.	Email
1	Dr. Anant Gopal Singh	Butwal Multiple Campus	9847035757	agsingh26@gmail.com
2	Dr. Anjana Giri	NAST	9813687773	anjanagiri73@gmail.com
3	Dr. Bhuvan Keshar Sharma	Chandragiri, Kathmandu	9843681331	bhuvan.keshar.sharma@gmail.com
4	Basanta Pandey	Bhairahawa Multiple Campus	9857011139	pandeybasant20@gmail.com
5	Bimala Shakya	Siddhanath Sc. Campus, Kancha	9848725964	bhattmdrp@gmail.com
6	Dr. Bharat Babu Shrestha	CDB, TU, Kirtipur	9841241484	shresthabb@gmail.com
7	Prof. Dr. Bijaya Pant	CDB, TU, Kirtipur	9841359626	b.panta@cdbtu.edu.np
8	Prof. Dr. Bipana D Acharya (Pandey)	Amrit Campus	9841193942	acharyabipana@gmail.com
9	Prof. Dr. Chandra B. Thapa	P.N Campus Pokhara	9846037888	cbthapadr@yahoo.com
10	Chandra Kala Thakur	DPR, Thapathali	9849286217	chandru.thakur69@gmail.com
11	Chandra Mohan Gurmachhan	DPR, Thapathali	9848382967	mgrmohan.chandra@gmail.com
12	Dipak Lamichhane	DPR, Thapathali	9841315941	dipak_lmn@yahoo.com
13	Prof. Dr. Dilli Devi Shakya	Kathmndu	9841545178	
14	Ghanshyam Chaudhary	Bhairahawa M. Campus	9847032771	ghanshyambot12@gmail.com
15	Dr. Gita Shrestha Rajbhandari	Amrit Campus	9841346025	gitashrestharajbhandari@gmail.com
16	Dr. Hari Prasad Aryal	CDB, TU, Kirtipur	9847021250	hahariprasadaryal06@gmail.com
17	Jwala Shrestha	DPR, Thapathali	9851217065	meejwala@gmail.com
18	Krishna Mohan Kohar	Bhairahawa Multiple Campus	9847020275	kmkohar1973@gmail.com
19	Dr. Kamal Krishna Joshi	Sundhara, Patan	9851059927	kmlkjoshi55@gmail.com
20	Dr. Keshab Raj Rajbhandari	Chauni, Kathmandu	9841756309	krrajbhandari@yahoo.com
21	Prof. Dr. Krishna K. Shrestha	Naya Bazar, Kathmandu	9851156782	kk.shrestha@cdbtu.edu.np
22	Prof. Dr. Kumudini Bajracharya Shakya	Amrit Campus	9860197134	kumushakya@gmail.com
23	Krishna Ram Bhattarai	DPR, Thapathali	9841347772	krbhattarai@gmail.com
24	Kalpana Sharma Dhakal	DPR, Thapathali	9849805424	kalpanasharmadhakal@gmail.com
25	Dr. Laxmi Joshi Shrestha	Amrit Campus	9841295599	joshi.laxmi.shrestha@gmail.com
26	Dr. Man Dev Bhatt	Siddhanath Sc. Campus, Kancha	9848722189	bhattmdrp@gmail.com
27	Mukti Ram Paudel	CDB, TU, Kirtipur	9851198359	mr.paudel@cdbtu.edu.np
28	Mukti Ram Aryal	Tri-Chandra Campus	9851112799	aryalmukti4@gmail.com
29	Prof. Dr. Mohan Siwakoti	CDB, TU, Kirtipur	9849245299	mohansiwakoti@live.com
30	Madhu Ghimire Acharya	MOFE/GoN	9851135724	ghimire.madhu@gmail.com
31	Dr. Narayan Prasad Ghimire	CDB, TU, Kirtipur	9841652998	nghimire077@gmail.com

32	Nita Pradhan	Tri-Chandra Campus	9849641172	prajwol91@gmail.com
33	Dr. Nina Pandey	Patan M. Campus	9849594118	drninapandey@gmail.com
34	Dr. Nirmala Joshi	Sundhara, Patan	9841408481	nirmalaktm@gmail.com
35	Nirmala Phuyal	DPR, Thapathali	9851003015	nirmalaphuyal@gmail.com
36	Dr. Pramod Kumar Jha (Prof. Emeritus)	CDB, TU, Kirtipur	9851105646	pkjhaprof@yahoo.com
37	Puja Joshi	NASA , Kathmandu	9848816707	pujajoshi352@gmail.com
38	Pramesh Bahadur Lakhey	DPR, Thapathali	9841435303	parmeshorever@hotmail.com
39	Pitamber Panta	Tri-Chandra Campus	9851090675	pant.pitamber@gmail.com
40	Pratikshya Shrestha	DPR, Thapathali	9843822987	pratiksha_sth14@yahoo.com
41	Ram Sharan Dani	Tri-Chandra Campus	9841281419	rsdani2000@yahoo.com
42	Dr. Ram P. Chaudhary (Prof. Emeritus)	CDB, TU, Kirtipur	9841283652	ram@cdbtu.wlink.com.np
43	Radha Adhikari (Dhakal)	Mahendra M. Campus, Biratnagar	9852032668	radhaadhikari2003@gmail.com
44	Raj Kumar Gautam	Makawanpur Campus, Hetauda	9865412233	gautamk@yahoo.com
45	Rajesh Tamang	DPR, Thapathali	9842205559	rajes_tmg@yahoo.com
46	Prof. Dr. Ram Deo Tiwari	Lalitpur	9841339630	
47	Prof. Dr. Sanu Devi Joshi	Sundhara, Patan	9841528714	sanud005@yahoo.com
48	Prof. Dr. Sangeeta Rajbhandary	CDB, TU, Kirtipur	9841695333	s.rajbhandary@cdbtu.edu.np
49	Dr. Som Prasad Poudyal	Tri-Chandra Campus	9851036838	paudyalsp@yahoo.com
50	Sanjeev Kumar Rai	DPR, Thapathali	9741129944	sanjeevkrai4@gmail.com
51	Prof. Dr. Siddhi Bir Karmacharya	Khopa College, Bhaktapur	9841257353	
52	Shailendra Pokharel	CODEFUND, Kathmandu	9841698227	shalendrapokharel@gmail.com
53	Shreehari Bhattarai	AFU, Hetauda	9855073101	sbsharma2010@yahoo.com
54	Surendra Raj Pant	Ministry of Forest & Env.	9841760047	
55	Satya Narayan Sah	-	9841940925	
56	Dr. Shreeti Pradhan	CDB, TU, Kirtipur	9841799887	s.pradhan@cdbtu.edu.np
57	Thaneshwar Prasad Tiwari	Siddanath Sc. Campus, Kanchan	9858750542	Thaneswartiwari2020@gmail.com
58	Dr. Tirtha Bahadur Shrestha	Sanepa, Lalitpur	01-5521258	
59	Tilmaya Dhakal (Kharel)	Siddanath Sc. Campus, Kanchanp	9848720888	St_dhakal@yahoo.com
60	Toya Nath Belbase	TMC, TU, Palpa	9844700777	toya.balbase@gmail.com
61	Prof. Dr. Usha Budhathoki	CDB, TU, Kirtipur	9741102751	dr.ushabudathoki@yahoo.com
62	Prof. Dr. Vimal N. Prasad Gupta	CDB, TU, Kirtipur	9841301864	vngupta110@gmail.com

List of Ordinary Members of Botanical Society of Nepal

SN	Name	Address	Contact No.	Email
1	Dr. Anjana Devkota	CDB, TU, Kirtipur	9841777805	a.devkota@cdbtu.edu.np
2	Anil Kumar Yadav	Siraha Campus	9442894725	vinodkarn8@gmaqil.com
3	Anand Prakash Joshi	Aishwarya Multiple Campus	9865777772	anandprakashjoshi2@gmail.com
4	Anand Prasad Bhattarai	Bhaktapur College	9847090375	anadabhattarai12@gmail.com
5	Amrit Maya Lawati	Central Tech. Campus, Dharan	9842074245	amrita62udas@gmail.com
6	Ambika Jha	Tri-chandra Campus, Ktm	9841899981	
7	Dr. Achyut Tiwari	Tri-chandra Campus, Ktm	9841403540	
8	Ajay Neupane	Mechi Campus	9804993423	ajayieash729@gmail.com
9	Anil Sharma	Butwal Multiple Campus	9857035934	sharmabot@gmail.com
10	Amrit K.C.	Godawari, NHPL	9851163095	rewestfor@gmail.com
11	Babu Ram Nepali	Butwal Multiple Campus	9857031316	nepalibaburam7@gmail.com
12	Babita Shrestha	Kathmandu	9841820849	biobabita@gmail.com
13	Bindu Pokharel Bhattarai	PG Campus, Biratnagar	9841490094	bindupokharel@hotmail.com
14	Dr. Bhabindra Niroula	PG Campus, Biratnagar	9842134558	niroulab@gmail.com
15	Bharati Adhikari	Tri-chandra Campus	9841727775	Bharatinepal67@gmail.com
16	Binay Mudhikarmi	Tri-chandra Campus	9841590210	
17	Bishnu Prasad Bhattari	Birendra M. Campus Chitwan	9855046429	ab_bhrai@yahoo.com
18	Basu Dev Kafle	Damak Campus Mechi	9842622898	
19	Dr. Bimala Devi Devkota	NAST	9841031253	Diku98@gmail.com
20	Chandra Kant Subedi	RECAST, TU	9841756654	chandraks2000@yahoo.com
21	Dr. Chitra Bhadur Baniya	CDB, TU, Kirtipur	9849421945	cbbaniya@gmail.com
22	Dr. Chandra Prasad Pokhrel	CDB, TU, Kirtipur	9841256033	cp.pokharel@cdbtu.edu.np
23	Chandra Bahadur Thapa	Butwal Multiple Campus	9857029435	cbthapa.2009@gmail.com
24	Chetana Khanal	DPR, Thapathali	9841624186	chetanakhanal2067@gmail.com
25	Deep Jyoti Chapagain	CDB, TU, Kirtipur	9846033546	chapagaindeep@gmail.com
26	Dr. Dil Kumar Limbu	Central Campus of Tech., Dharan	9852056782	dilklimbu@yaoo.com
27	Dependra Bdr. Chand	Shahilek Sec. School, Baitadi	9864805656	dipendrachand18@yahoo.com
28	Deepak Bhatt	Morning Glory Sec. School, Kanc	9848725897	sambhatt901@gmail.com
29	Durga Shakya	Tri-chandra Campus	9841726079	shakya.durga15@gmail.com
30	Deepak Dhyadi	Kailali Multiple Campus, Kailali	9816133672	deepakdhyadi@gmail.com
31	Damaru Prasad Pokharel	Kathmandu College	9841731121	prasadpokharel4@gmail.com
32	Deepa Shree Rawal	NAST	9841286223	rawalshree@hotmail.com

33	Dr. Deepak Raj Pant	CDB, TU, Kirtipur	9843422980	dr.pant@cdbtu.edu.np
34	Devendra Prasad	Birendra M. Campus Chitwan	9845023623	r.devendraprasad@gmail.com
35	Dr. Deepa Dhital (Dhakal)	NAST	9849752372	Dhital.deepa@gmail.com
36	Dhan Raj Kandel	DPR, NHPL	9845182273	dhanrajkandel@yahoo.com
37	Dharma Raj Koirala	DPR, Thapathali	9841421816	koiraladharma@gmail.com
38	Dinesh Baral	DPR, Thapathali	9841661223	dinbaral@yahoo.com
39	Dambar Karkee	DPR, Thapathali	9841260530	mailfordambar@gmail.com
40	Eleza Acharya Siwakoti	Mahendra M. Campus, Birat	9842089625	
41	Gunanand Pant	Kailali Multiple Campus, Kailali	9849043644	gdpant2000@gmail.com
42	Gauri Baba Khwauju	Tri-Chandra Campus	9851096158	
43	Ganesh Mahato	Butwal Multiple Campus	9847037535	gmahato68@yahoo.com
44	Dr. Giri Raj Joshi	CDB, TU, Kirtipur	9813341764	gp.joshi@cdbtu.edu.np
45	Giri Dhar Amatya	Li-Bird, Surkhet	9741178163	
46	Gyan Dev Mishra	Janta Campus, Dang	9857834482	gyandevm8828@gmail.com
47	Ganga Datt Bhatt	NHPL, Godawari	9841261941	gdb742gdb@gmail.com
48	Ganga Risal	DPR, Thapathali	9847621350	gangarijal12@gmail.com
49	Prof. Dr. Hari Datta Bhattarai	CDB, TU, Kirtipur	9851172031	hd.bhattarai@cdbtu.edu.np
50	Heera Devi Dangol	Tri-Chandra Campus	9851116165	
51	Hom Nath Khatiwada	Mechi Campus	9803241628	homkhatiwada17@gmail.com
52	Prof. Dr. Hari Datta Lekhak	CDB, TU, Kirtipur	9803781450	
53	Hira Adhikari	Butwal Multiple Campus	9814435678	hiraadhikarigyawali@gmail.com
54	Hari Devi Sharma	Birendra M. Campus Chitwan	9855051885	haridevisharma@yahoo.com
55	Hari Sharan Adhkari	Amrit Campus	9849190660	aharisharan@gmail.com
56	Hem Raj Poudel	Godawari, Herbarium	9841396966	Hemrajpoudel1619@gmail.com
57	Haresh Raya	DPR, Thapathali	9843375847	hariharesh86@gmail.com
58	Indra Maiya Manandhar	Tri-Chandra Campus	9841411608	indramanandhar55@gmail.com
59	Imtiad Ahmed Khan	Tri-Chandra Campus	9841271008	mohamadkhan04.nk@gmail.com
60	Dr. Indra Mani Bhagat	PG Campus, Biratnagar	9852023611	drimbhagat@yahoo.com
61	Jyoti K. C.	Tri-Chandra Campus	9843002760	its_joe061@yahoo.com
62	Jaya Prakash Hamal	Amrit Campus,	9849644030	jayahamal@gmail.com
63	Dr. Jay Kant Raut	NAST	9841300540	Raut_jk2000@yahoo.com
64	Jayashree Sijapati	NAST	01-5547715	Jaya_sija@hotmail.com
65	Januka Pathak	DPR, Thapathali	9847059013	janukapathak@yahoo.com
66	Prof. Dr. Keshab Shrestha	Swayambhu	9860567641	keshabnep@gmail.com
67	Dr. Krishna Kumar Panta	CDB, TU, Kirtipur	9849065641	krishna.k.pant@gmail.com

68	Khadananda Acharya	Chitwan	9849226124	khadananda1982@gmail.com
69	Kabita Agrawal	Aishwarya M. Campus, Kailali	9848420133	aggarwal_kitty@gmail.com
70	Prof. Dr. Kanta Rijal Poudayal	Amrit Campus	9851046684	kantadidi@gmail.com
71	Karuna Suwal	Tri-Chandra Campus	9861609772	
72	Kaushal Kishore Chaudhary	Tri-Chandra Campus	9841359546	kaushal.chaudhary576@gmail.com
73	Dr. Krishna Prasad Bhattarai	Mechi Campus	9842628552	krishnaprbhattarai@gmail.com
74	Kiran Kumari Karna	Birendra M. Campus, Chitwan	9855060969	karnakiran8@gmail.com
75	Krishna Prasad Regmi	Birendra M. Campus, Chitwan	9845023252	krishnaregmi252@gmail.com
76	Kul Prasad Siwakoti	Damak Campus Mechi	9850670897	
77	Kedar Luitel	PG Campus, Biratnagar	9852028905	
78	Krishna Prasad Sharma	Amrit Campus	9849005956	botanist.krishna@gmail.com
79	Kamal Bahadur Nepali	DPR, , Thapathali	9849636404	Kamal_nepali26@yahoo.com
80	Dr. Lal Bhadur Thapa	CDB, TU, Kirtipur	9848420938	lb.thapa@cdbtu.edu.np
81	Laxmi Shrestha	Tri-Chandra Campus	9851095360	
82	Laxman Prasad Gautam	Butwal Multiple Campus	9857025215	lpgautam60@gmail.com
83	Dr. Lok Ranjan Bhatt	NAST	9849861109	Lokranjan2000@yahoo.com
84	Dr. Lokendra Raj Sharma	Kathmandu	9841386619	
85	Madan Kumar Khadka	DPR, Thapathali	9841742785	mdnkukc@yahoo.com
86	Mandira Shayami	Tri-Chandra Campus	9841462526	
87	Madhu Kumari Sah	PG Campus, Biratnagar	9816393639	
88	Dr. Manoj Kumar Lal Das	Birendra M. campus, Chitwan	9845066760	manojdas068@gmail.com
89	Manoj Kumar Sharma	Mechi Campus	9842626047	manojshrema433@gmail.com
90	Mery Malla	Butwal Multiple Campus	9847036281	mallamery281@gmail.com
91	Minu Adhikari	NAST	9851204878	minuadhikari12@gmail.com
92	Mohan Dev Joshi	DPR, Thapathali	9841469008	mojspost@gmail.com
93	Mohan Pandey	-	9841812628	mohanpandey1111@gmail.com
94	Mohan Sangroula	Damak Campus,	9842631437	mohan_sangroula@yahoo.com
95	Prof. Dr. Mohan Prasad Panthi	CDB, TU, Kirtipur	9851112440	pantheemp@gmail.com
96	Mukti Ram Poudeyal	CDB, TU, Kirtipur	9851156732	muktipoudeyal@gmail.com
97	Mukunda Adhikari	Birendra M. Campus, Chitwan	9855054831	mukundaadhikari68@yahoo.com
98	Munesh Ratna Gubhaju	Tribhuvan M. Campus, Palpa	9841501027	itsmunesh@gmail.com
99	Prof. Dr. Mukesh K. Chettri	Amrit Campus	9841551679	mukeshkchettri@gmail.com
100	Neera Joshi Pradhan	Studio Petals, Lalitpur	9841227598	neera.joshi.pradhan@gmail.com
101	Nita Rajbanshi	Mechi Campus	9843772177	neeta.razbenshi@gmail.com
102	Nityanand Bhatta	Baijnath Sec. School, Kanchapur	9858784555	

103	Narayan Prasad Pokharel	DPR, Thapathali	9857036263	narayan.botany123@gmail.com
104	Dr. Puspa Karna Mallik	Tri-Chandra Campus	9861589709	karnapushpa@yahoo.com
105	Dr. Puspa Kumari Singh	Butwal Multiple Campus	9803760728	puspabp@gmail.com
106	Pradeep Karki	Butwal Multiple Campus	9847251483	curiouspradeep@gmail.com
107	Phanindra Prasad Adhikari	Birendra M. Campus, Chitwan	9845953200	phanindraadhikari2@gmail.com
108	Pramod Nag	Nepalgunj M. Campus	9848024422	nagpramod10@yahoo.com
109	Pratikshya Chalise	Amrit Campus	9861114485	
110	Puspa Devi Bhattarai	Lalitpur, College	9843129640	puspabhattarai@gmail.com
111	Pramila Gachhdar	Biratnagar	9851134774	pramila_mp1998@hotmail.com
112	Prof. Dr. Ram K. P. Yadav	CDB, TU, Kirtipur	9849038579	rkp.yadav@cdbtu.edu.np
113	Rupesh Kumar Yadav	Kirtipur	9849026336	
114	Rina Karki	Tri-Chandra Campus	9841438602	
115	Robin Upreti	Mechi Campus	9842668564	robinupr@yahoo.com
116	Ratna Silwal	Patan Multiple Campus	9841602589	silwalratna@gmail.com
117	Dr. Ram Chadra Poudel	NAST	9841304411	Ramc-poudel@yahoo.com
118	Rajendra Acharya	DPR, Thapathali	9849189968	Acharya.raj2010@gmail.com
119	Dr. Rajesh K. Karn	SMB Campus, Rajbiraj	9803538336	rajeshkarn3@gmail.com
120	Rita Chhetri	DPR, Thapathali	9849085078	Rittu_chhetri@yahoo.com
121	Shashi Kafle	Tri-Chandra Campus	9803263112	dr.shashi152@gmail.com
122	Samik Mishra	Madan Puruskar Pustakalaya	9841361871	mishrasamik@gmail.com
123	Santoshi Bhusal	NAST	9843402066	santocbhusal@gmail.com
124	Prof. Dr. Shiva Kumar Rai	PG Campus, Biratnagar, TU	9842924244	sk.khaling@gmail.com
125	Dr. Suresh K. Ghimire	CDB, TU, Kirtipur	9751001062	sk.ghimire@cdbtu.edu.np
126	Dr. Sandesh Bhattarai	NAST	9841408803	shandeshbhattarai@gmail.com
127	Sita Shahi	Kathmandu	9851159654	sitashahi@hotmail.com
128	Sangita Joshi	Siddhanath Campus, Kanchan	9848850988	joc_sangita@gmail.com
129	Sabitri Shrestha	Central Campus of Tech, Dharan	9842169751	sabli123123@yahoo.com
130	Prof. Dr. Suman Subedi (Bhattarai)	Tri-Chandra Campus	9851063267	
131	Sadanand Yadav	Tri-Chandra Campus	9841485424	
132	Sumitra Ranjit	Tri-Chandra Campus	9841848735	
133	Sushila Shrestha	Tri-Chandra Campus	9840360546	
134	Sagar Khadka	Tri-Chandra Campus	9841146855	
135	Sanjya Marasini	Butwal Multiple Campus	9857025303	sanjaymarasini33@gmail.com
136	Shanti Devi Gnawali	Butwal Multiple Campus	9847071202	shantipanthi123@gmail.com
137	Dr. Sanjya Kumar Jha	CDB, TU, Kirtipur	9843051710	sk.jha@cdbtu.edu.np

138	Sita Karki	Dhapakhel- 24, Lalitpur	9849225878	sita.karki12345@yahoo.com
139	Santosh Thapa	Tri-Chandra Campus	9849636553	
140	Shiva Raj Ghimire	Mid-Western University, Surkhet	9858050029	shibarghimire@gmail.com
141	Dr. Sudha Joshi	Patan Multiple Campus	9841466330	sudhashresthajoshi@gmail.com
142	Suresh Raj Paneru	-	9848439406	sureshrajpaneru06@gmail.com
143	Sanu Raja Maharjan	Tri-Chandra Campus	9844365916	botanysanu@hotmail.com
144	Sumitra Karmacharya	Birendra M. Campus Chitwan	9845083784	sumitrashrestta53@gmail.com
145	Sanju Parajuli	Central Campus of Tech, Dharan	9842048307	sanjuparajuli1@yahoo.co
146	Shristy Poudel	PG Campus, Biratnagar, TU	9865059477	sristeypoudel11@gmail.com
147	Saugat Shrestha	Dhankutta Campus, TU	9842365841	yoursaugat@gmail.com
148	Shanta Budha Magar	CDB, TU, Kirtipur	9847914430	shantabmgr@gmail.com
149	Shila Singh	Amrit Campus	9851087934	singhshila@hotmail.com
150	Sishir Panthi	DPR, Thapathali	9849151671	Panthi.sishir@gmail.com
151	Sirjana Shah	DPR, Thapathali	9860063876	Shah.sirjana@yahoo.com
152	Subhash Khatri	DPR, Thapathali	9841411103	Subhger99@yahoo.com
153	Sajita Dhakal	DPR, Thapathali	9845065807	dhakalsajita@gmaio.com
154	Sabari Rajbahak	DPR, Thapathali	9841386118	sabari_rajbahak@yahoo.com
155	Sarita Yadav	DPR, Thapathali	9861098864	saritasri33@gmail.com
156	Sangita Swar	DPR, Thapathali	9841380518	swar.dof@gmail.com
157	Saroja Adhikari	DPR, Thapathali	9841777528	sarojajee@gmail.com
158	Dr. Sabina Singh Shrestha	PK Campus, Bagbzar	9741009580	sabinasingh32@hotmail.com
159	Sunita Shrestha Singh	PK Campus, Bagbzar		
160	Til Bikram Changbong	Sunbarsi-4, Morang	9841383193	tbchongbang@yahoo.com
161	Tirtha Laxmi Bajracharya	Tri-Chandra Campus	9843599666	
162	Prof. Dr. Tej Narayan Mandal	PG Campus/Biratnaga	9842126654	tnmandal@gmail.com
163	Dr. Tilak Prasad Gautam	MahendraM. Campus, Birat.	9842020673	tilakg673@gmail.com
164	Dr.Umesh Prasad Shrivastava	Thakur Ram M. Campus, Birganj	9845311392	upshrivastava@gmail.com
165	Dr. Umesh Koirala	P.G Campus Biratnagar	9842029385	umesh6977@hotmail.com
166	Vishnu Prasad Gautam	Birendra M. Campus, Chitwan	9855046755	vishnuggautam2072@gmail.com
167	Vesh Raj Pant	TMC, TU, Palpa	9857063297	
168	Yam Bhadur Bam	Kathmandu	9851064813	yambam@hotmail.com

श्री वनस्पति समाज नेपालको
विधान

(२०७५)

प्रस्तावना

देश र नागरिकको व्यापक हितका लागि समतामूलक, समुन्नत र प्रजातान्त्रिक नेपालको निर्माणका निमित्त अग्रसर हुन नेपालका वैज्ञानिकहरूको सिर्जनशीलता, अनुभव र क्षमतालाई संगठित र सुव्यवस्थित तवरले क्रियाशील तुल्याउन आवश्यक भएकोले वनस्पतिविद्हरूको “वनस्पति समाज नेपाल” नामको साझा संस्था गठन गर्ने पवित्र उद्देश्य लिई मौजुदा संविधान, ऐन, कानुन, नीति निर्देशनको परिधिमा रही निस्वार्थ भावनाले स्वयंसेवी व्यक्तिहरू तथा सहयोगी निकायहरूद्वारा संगठित यस समाजको “यो विधान नेपालको संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को अधिनमा रही तयार गरिएको छ” ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. **संस्थाको नाम :**

यस संस्थाको नाम “वनस्पति समाज नेपाल” रहनेछ । अंग्रेजीमा Botanical Society of Nepal रहनेछ। छोटकरीमा नेपालीमा “वसने” अंग्रेजीमा BSON रहनेछ।

क) संस्थाको कार्यालय रहने ठेगाना:-
यस संस्थाको कार्यालय काठमाडौं जिल्ला कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं.-१० मा रहनेछ। यसका शाखा कार्यालयहरू सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहमा स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति लिई नेपाल अधिराज्य भित्र रहनेछन् ।

ख) संस्थाको कार्यक्षेत्र:-
यस वनस्पति समाज नेपालको कार्यक्षेत्र काठमाडौं जिल्ला कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं.-१० मा हुनेछ। आवश्यकता अनुशार सम्बन्धित जिल्लाको स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति लिई नेपाल अधिराज्य भित्र कार्य क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।

ग) प्रारम्भ:-
यो विधान संस्था दर्ता भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

घ) संस्थाको अस्तित्व:-
यो संस्था एक संगठित, स्वशासित, गैर-नाफामुलक, गैर-राजनितिक तथा गैर-सरकारी सामाजिक संस्था हुनेछ । संस्थाबाट आफ्नो उद्देश्य बाहेक आय आर्जन गर्ने तथा कुनै प्रकारको शुल्क लिई वा नलिइ परामर्श सेवा प्रदान गर्ने कार्य गरिने छैन ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसंगले अन्य अर्थ नलागेमा यस विधानमा :-

क) “विधान” भन्नाले “वनस्पति समाज नेपालको विधान-२०७५"लाई सम्झनु पर्दछ ।

ख) “संस्था” भन्नाले वनस्पति समाज नेपाललाई जनाउँदछ ।

ग) “समिति” भन्नाले यस विधानको दफा १३ बमोजिम गठित कार्य समितिलाई जनाउँदछ ।

घ) “सभा” भन्नाले यस विधान बमोजिम बसेको साधारण सभा र विशेष साधारण सभालाई समेत जनाउँदछ ।

ङ) “पदाधिकारी” भन्नाले समाजका कार्य समितिका सदस्य तथा पदाधिकारीहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।

च) “वनस्पतिविद्” भन्नाले यस विधानको दफा ८ मा उल्लेखित उद्देश्यहरू प्रति निष्ठावान रहेका यस समाजका सदस्यहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।

छ) “केन्द्रिय कार्यसमिति” भन्नाले समाजको साधारण सभाबाट निर्वाचित कार्यसमिति सम्झनु पर्नेछ ।

ज) “सदस्य” भन्नाले समाजको विधान बमोजिम सदस्यता प्राप्त वनस्पतिविद्लाई सम्झनु पर्दछ ।

झ) “सल्लाहकार समाज” भन्नाले विधान बमोजिम गठित सल्लाहकार समाजलाई सम्झनु पर्दछ ।

ञ) “नियम, विनियम” भन्नाले यस विधान अन्तर्गत बनेको नियम विनियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनुपर्दछ ।

ट) “उपसमिति” भन्नाले केन्द्रिय कार्यसमितिले गठन गरेको उपसमितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

ठ) “सचिवालय” भन्नाले केन्द्रिय कार्यसमितिद्वारा विधान बमोजिम गठन हुने सचिवालयलाई सम्झनु पर्छ ।

ड) “स्थानीय अधिकारी” भन्नाले प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई जनाउँछ ।

ढ) “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यो विधान र यस विधान अन्तर्गत बनेको नियम विनियममा तोकिएको या तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्दछ ।

ण) “स्थानीय तह” भन्नाले गाउँपालिका र महानगर/उपमहानगर र नगरपालिका र जिल्ला समन्वय समितिलाई जनाउने छ ।

त) “शाखा कार्यालय” भन्नाले नेपाल राज्यको विभिन्न भागमा खोलिने यस समाजको शाखाहरूलाई जनाउँछ ।

थ) “प्रयोगशाला” भन्नाले वनस्पति सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धानको लागि स्थापना गरिएको संरचनालाई जनाउँछ ।

३. संस्थाको छाप तथा चिन्ह :

प्रचलित व्यवस्थाको प्रतिकूल नहुने गरी संस्थाको एउटा छुट्टै छाप र चिन्ह हुनेछ । छाप र चिन्ह अनुसूचि १ बमोजिमको ढाँचामा हुनेछ । तर संस्थाको नाम, छाप र चिन्ह पूर्व दर्ता भएको कुनै संस्थासंग मेल खाएमा संशोधनको प्रक्रियाद्वारा तुरुन्त संशोधन गरिने छ ।

परिच्छेद २

४. संस्थाको उद्देश्य :

प्रचलित ऐन कानुन तथा नेपाल सरकारको नीति निर्देशनको अधिनमा रही सम्बन्धित निकायहरूसंग समन्वय राखी कार्यक्रम संचालन गर्ने गरी संस्थाको देहाय बमोजिम उद्देश्यहरू रहनेछ ।

क) यो समाज मुनाफा रहित, जनहितकारी सामाजिक संस्था हुनेछ,

ख) नेपालमा पाइने वानस्पतिक विविधता, यसको प्राकृतिक वातावरण, वनस्पति सम्पदाको संरक्षण, सम्वर्द्धन, सदुपयोग र विकासलाई प्राथमिकता दिई वनस्पति सम्बन्धी ज्ञान, विज्ञान र प्रविधिबारे अध्ययन, अनुसन्धान र शैक्षिक कार्यमा सघाउ पुऱ्याउँदै देश विकासमा योगदान दिने,

ग) वनस्पति विषयको व्यापकतालाई हृदयंगम गरी यसको ज्ञान, विज्ञान र प्रविधिलाई समाजका सबै वर्गमा पुऱ्याउन तालिम तथा जनचेतनामूलक कार्यहरू सञ्चालन गर्ने,

घ) वनस्पति विषयको व्यवसायमा लागेका सबै वर्गका बीचमा आपसी समन्वय, सम्भावना र सहयोगको भावनालाई अभिवृद्धि गर्दै जाने,

ङ) वनस्पति तथा सोसंग संम्बन्धित विषयमा नयाँ खोज र उपलब्धिबारे विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसंग सम्पर्क राखी विचार र सूचनाको आदान प्रदान गरी वनस्पतिको क्षेत्रमा हुने अनुसन्धानलाई टेवा दिने तिर प्रयत्नशील रहने,

च) समाज उत्थान तथा शैक्षिक उन्नयनमा सहयोग पुग्ने विषय विज्ञ वा इच्छुक व्यक्तिहरूलाई आमन्त्रण गरी सामाजिक र शैक्षिक क्षेत्रमा अनुभव आदान प्रदान गर्ने,

छ) विधानको मूल भावनालाई आत्मसात् गरी साधारण सभा वा कार्यसमितिबाट निर्णय भएका अन्य कार्यहरू गर्ने,

ज) सभा, गोष्ठी, सम्मेलन आयोजना गर्ने र अध्ययन-अनुसन्धानका निष्कर्षहरूलाई आदान प्रदान एवम् प्रकाशन गर्ने,

झ) समान उद्देश्यका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसंग आपसी सम्बन्ध कायम गरी सहकार्य गर्ने,

५. यस संस्थाको उद्देश्य प्राप्त गर्न सकिने कार्यहरू :

यस संस्थाको उपरोक्त उद्देश्यहरू प्राप्त गर्न देहायका कार्यहरू गर्नेछ :

क) संस्थाले प्रचलित नेपालको कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट अनुमति लिई आफ्ना उद्देश्यहरू कार्यान्वयन गर्नेछ ।

ख) संस्थालाई आवश्यक पर्ने भवन, निर्माण गर्न वा भाडामा वा लिजमा लिनेछ र कम्प्यूटर, टेलिफोन, फ्याक्स, फर्निचर जस्ता कार्यालय सामान तथा सवारी साधन खरिद गर्नेछ वा भाडामा लिई प्रयोग गर्नेछ ।

ग) संस्थालाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नियुक्त गर्ने तथा तिनीहरूको सेवा शर्तहरू निर्धारण गर्नेछ ।

घ) वनस्पति विषयमा, विशेष गरेर नेपालसँग सम्बन्धित रहने ज्ञान, विज्ञान, अनुसन्धान तथा प्रविधिलाई प्रचार प्रसार तथा सम्बर्द्धन गर्न आवश्यकता अनुसार लेख रचना, समचारपत्र, पत्रपत्रिका, जर्नल, पुस्तक पुस्तिका, पोष्टर, स्मारिका, निशानी सामाग्री, श्रव्यदृष्य सामाग्री आदि प्रकाशन गर्ने ।

ङ) वनस्पति शास्त्र तथा सोसंग सम्बन्धित विभिन्न वैज्ञानिक एवं प्राविधिक विषयहरूमा सभा, सम्मेलन,

गोष्ठी, प्रवचन, प्रदर्शनी, आदिको आयोजना गर्ने तथा सहभागी हुने ।

च) संस्थाको लक्ष्य तथा उद्देश्य अनुरुप यसको हितको लागि प्राप्त हुने भौतिक, आर्थिक एवं बौद्धिक उपलब्धिहरूलाई व्यवस्थित रुपले सदुपयोग गर्ने ।

छ) नेपालका विभिन्न स्थानहरूमा वनस्पतिसँग सम्बन्धित जनचेतना फैलाउन संग्रहालय, प्रयोगशाला, प्रर्दशनीस्थल, संरक्षणस्थल, स्मृति वाटिका, उद्यान, पार्क स्थापना र व्यवस्थापन गर्न पहल गर्नेछ ।

ज) वनस्पति विधामा विशिष्ट र उल्लेखनीय योगदान दिएका स्वदेशी तथा विदेशी बैज्ञानिक तथा नागरिकहरूलाई यस समाजले विशेष सम्मान प्रदान गर्न सक्नेछ ।

झ) वनस्पति र सोसंग सम्बन्धित विषयमा अध्ययन अनुसन्धानको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्ने ।

ञ) वनस्पति स्रोत र सोसंग सम्बन्धित परम्परागत ज्ञान, सीप र प्रविधिको सर्वेक्षण, अभिलेखिकरण गरी सोको जैविक अन्वेषण र प्रचलित कानुन बमोजिम पेटेन्ट लिने र सोबाट प्राप्त लाभको समन्यायिक बाँडफाँडको लागि पहल गर्नेछ ।

त) अन्य आवश्यक एवं समयोचित कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

परिच्छेद ३
सदस्यता

६. सदस्यताको वर्गीकरण :

१) यस संस्थाको देहाय बमोजिम ४ (चार) प्रकारका सदस्यहरूको वर्गिकरण गरिएको छः

यस समाजको सदस्यता तोकिए बमोजिम केन्द्रिय कार्यसमितिले प्रदान गर्नेछ ।

क) साधारण सदस्य :–
यस विधानको दफा ७ बमोजिम योग्यता पुगेको कुनै पनि नेपाली नागरिकले तोकिएको प्रक्रिया अन्तर्गत रही आवेदन गरेमा संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरू साधारण सदस्य हुनेछन् ।

ख) संस्थापक सदस्यहरू :–
यस संस्था दर्ता हुँदाको बखतका पदाधिकारी संस्थापक सदस्य हुनेछन् । संस्थापक सदस्यहरूले साधारण वा आजीवन सदस्यता लिएर विधान बमोजिमको शुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

ग) आजीवन सदस्य :–
संस्थाको विकासको लागि विशेष सहयोग तथा योगदान पुर्‍याउने व्यक्तिहरूलाई तोकिएको प्रक्रिया अन्तर्गत आजीवन सदस्यता प्रदान गरिनेछ ।

घ) मानार्थ सदस्य :–
यस संस्थाले उपयुक्त ठहर गरेको विशिष्ट समाजसेवी तथा प्रतिष्ठित नेपाली नागरिकलाई संस्थाको मानार्थ सदस्य प्रदान गर्न सक्नेछ, तर मानार्थ सदस्यहरूको यस विधान बमोजिम हुने कुनै निकाय वा तहको निर्वाचनमा मत दिन वा उम्मेदवारी दिन पाउने छैन ।

७. सदस्यता प्राप्तिको लागि आवश्यक योग्यता :

यस संस्थाको सदस्यको लागि देहाय बमोजिमको योग्यता पुगेको हुनु पर्नेछ :-

क) नेपाली नागरिक भएको ।

ख) २१ वर्ष पूरा गरेको ।

ग) मानसिक सन्तुलन नगुमाएको ।

घ) सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेको नठहरेको ।

ङ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी र भ्रष्टाचार अभियोगमा सजाय नपाएको ।

च) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट वनस्पति शास्त्र विषयमा कम्तिमा स्नातकोत्तर वा वनस्पति शास्त्र मुख्य विषय लिई स्नातक तहको योग्यता प्राप्त गरी नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त संस्थामा तीन वर्षको अनुभव भएको ।

८. संस्थाको सदस्य प्राप्त गर्न वा वहाल रहन नसक्ने अवस्था :

देहायका अवस्थामा कुनै व्यक्ति संस्थाको सदस्यताको सदस्य पद प्राप्त गर्न सक्ने छैन ।

क) गैर नेपाली नागरिक ।

ख) २१ वर्ष पुरा नगरेको ।

ख) मगज बिग्रेको वा बौलाएको ।

ग) सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेको ठहरेको ।

घ) नैतिक पतन देखिने, फौजदारी र भ्रष्टाचारीको अभियोगमा सजाय पाएको ।

ङ) सम्बन्धित संस्थाको व्यवसायमा निजी स्वार्थ भएको ।

च) साहूको दामासाहीमा परेको ।

९. सदस्यताको समाप्ति :

१. **देहायको अवस्थामा कुनै व्यक्ति संस्थाको सदस्यतामा बहाल रहने छैन ।**

   क) यस विधानको दफा ८ बमोजिमको सदस्य पद प्राप्त गर्न नसक्ने भएमा ।

   ख) साधारण सभाको ७५% को सदस्यको बहुमतले संस्थाको सदस्य पदबाट हटाउने प्रस्ताव पारित गरेमा ।

   ग) सदस्यले आफ्नो पदबाट दिएको राजिनामा स्वीकृत भएमा ।

   घ) संस्थाको काम कारवाहीमा बेईमानी वा बदनियत गरेको कुरा अदालतबाट प्रमाणित भएमा ।

   ङ) यस विधान बमोजिम संस्थाले गर्न नहुने, भनी तोकिएको कुनै कार्य गरेमा ।

   च) सदस्यता शुल्क बुझाउन बाँकी भएमा ।

   छ) संस्था विघटन भै खारेज भएमा ।

२. कुनै व्यक्ति संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्न वा बहाल रहन अयोग्य ठहराउनु भन्दा अघि समाजले निजलाई सो कुराको सूचना दिई, सफाईको सबुद पेश गर्ने मौका दिइनेछ ।

१०. सदस्यता शुल्क र सदस्यता प्रदान गर्ने विधि :

यस विधानको दफा ६ बमोजिमको उपदफामा तोकिएको शुल्क तिरी सदस्यता प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

१. **साधारण सदस्य :–**

क) साधारण सदस्य प्राप्त गर्न चाहने व्यक्तिले प्रवेश शुल्क वापत रु. १००/- (अक्षरेपी एक सय मात्र) र वार्षिक शुल्क वापत रु. ५००/- (अक्षरेपी पाँच सय मात्र) बुझाई तोकिएको प्रक्रिया अनुसार आवेदन पेश गर्नेलाई कार्य समितिको निर्णयले साधारण सदस्यता प्रदान गर्न सकिनेछ ।

ख) त्यस्ता साधारण सदस्यले वार्षिक नविकरण शुल्क रु. ५००/- (अक्षरेपी पाँच सय मात्र) बुझाउनु पर्नेछ ।

ग) साधारण सदस्य प्राप्त गर्ने सदस्यले प्रत्येक वर्ष आषाढ महिनाको मसान्त भित्र नविकरण गराई सक्नु पर्नेछ र त्यसपछिको हकमा तोकिए बमोजिमको थप दस्तुर बुझाई नविकरण गर्न सक्नेछ ।

२. **संस्थापक सदस्य :–**

क) यो संस्था दर्ता हुँदाको बखतका तदर्थ समितिका पदाधिकारीहरू संस्थापक सदस्य हुनेछन् ।

ख) संस्थापक सदस्यहरूले विधानमा उल्लेख भए बमोजिमको शुल्क बुझाई साधारण सदस्य वा आजीवन सदस्य प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

३. **आजीवन सदस्य :–**

यस संस्थामा एकमुष्ट शुल्क रु. ५,१००/- (अक्षरेपी पाँच हजार एक सय मात्र) बुझाई तोकिएको प्रक्रिया अन्तर्गत आवेदन दिने व्यक्तिहरूलाई कार्य समितिको निर्णयले आजीवन सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछ ।

४. **मानार्थ सदस्य :–**

साधारण सभाको निर्णयले उपयुक्त ठानेको वनस्पति विधामा उल्लेखनीय योगदान गर्ने समाजसेवी विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिष्ठित नेपाली नागरिकहरूलाई मानार्थ सदस्य प्रदान गर्न सक्नेछ, तर मानार्थ सदस्यको मताधिकार रहने छैन ।

५. कुनै आवेदकलाई सदस्य नदिने निर्णय गरेमा सोको कारण सहितको जानकारी आवेदकलाई दिइनेछ ।

६. सबै सदस्यहरूले यस विधान र विधान अर्न्तगत बनेको नियम र विनियम बमोजिम भएको व्यवस्थाको पालना गर्नु पर्नेछ ।

७. संस्थाले प्रदान गरेको उपदफा १, २, ३ र ४ अनुसारको सदस्यहरूको तोकिएको ढाँचामा छुट्टै अभिलेख पुस्तिका रहनेछ ।

परिच्छेद ४
साधारण सभा, कार्य समिति तथा बैठक सम्बन्धी व्यवस्था

११. साधारण सभाको गठन :

१. यस संस्थाको विधानको दफा ७ अनुसार सदस्यता प्राप्त गर्ने मानार्थ सदस्यहरू बाहेक अन्य सदस्यहरू संस्थाको साधारण सभा गठन हुनेछ । मानार्थ सदस्यहरू आमन्त्रित हुनेछन् । साधारण सभा संस्थाको सर्वोच्च अंग हुनेछ ।

२. यस संस्थाको साधारण सभा देहाय बमोजिम हुनेछ ।
   क) वार्षिक साधारण सभा : वर्षको एक पटक वार्षिक साधारण सभा बस्नेछ ।
   ख) विशेष साधारण सभा : संस्थाको कूल सदस्य संख्याको १/४ (एक चौथाई) सदस्यहरूले कारण जनाई विशेष साधारण सभा माग गरेमा विशेष साधारण सभा, कार्य समितिले कम्तिमा ७ (सात) दिनभित्र अनिवार्य रुपमा बोलाउनु पर्दछ । तर साधारण सभा वा विशेष सभा बसेको ६ (छ) महिना भित्र पुनः विशेष साधारण सभा बस्न सक्ने छैन ।

३. यस संस्थाको प्रथम वार्षिक साधारण सभा संस्था स्थापना भएको आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले दुई महिना भित्रमा गरिनेछ र त्यसपछिका वार्षिक साधारण सभाहरू पनि आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले २ (दुई) महिना भित्र गरिनेछ ।

४. यस समाजको वार्षिक साधारण सभा गर्नको लागि कम्तिमा १५ (पन्ध्र) दिन अगावै र विशेष साधारण सभा गर्नका लागि कम्तिमा ७ (सात) दिन अगावै सभा हुने स्थान, मिति, समय र छलफल गर्ने विषय खोली सबै साधारण सदस्यहरूलाई अनिवार्य रुपले सूचना दिइनेछ ।

५. उप-दफा ४ बमोजिम बोलाइएको साधारण सभा वा विशेष साधारण सभामा विधानको दफा १८ बमोजिमको गणपुरक संख्या नपुगी सभा हुन नसकेमा कम्तिमा ७ (सात) दिनको म्याद दिई पुनः साधारण सभा बोलाइनेछ ।

१२. साधारण सभाको काम कर्तव्य र अधिकारः

साधारण सभाको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) कार्य समितिले पेश गरेको योजना, कार्यक्रमहरू र वार्षिक बजेट पारित गर्ने ।
ख) लेखा परीक्षकबाट प्राप्त भएको वार्षिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन माथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने र लेखा परिक्षण प्रतिवेदनबाट देखिएका अनियमित बेरुजु रकमहरू माथि छलफल गरी नियमित गर्न नमिल्ने बेरुजु रकमहरू असुल उपर गरी फछ्र्यौट गर्नको लागि कार्य समितिलाई निर्देशन दिने ।
ग) आगामी वर्षको लागि लेखा परीक्षकको नियुक्ति गर्ने ।
घ) संस्थाको वार्षिक कार्य प्रगति विवरण र संस्थाले गरेको कार्यहरूको मूल्याङ्कन गरी कार्य समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।
ङ) संस्थाको कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको पदावधि पुगेको अवस्थामा कार्य समितिका

पदाधिकारीहरूको विधान बमोजिमको प्रक्रिया अर्न्तगत रही निर्वाचन गर्ने ।

च) कार्य समितिद्वारा पेश भएका विधान संशोधन, नियम तथा विनियम स्वीकृत गर्ने ।

छ) मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्ने ।

ज) कार्य समितिबाट संस्थाको हित अनुकूल भएका काम कारवाहीहरूको औचित्य हेरी अनुमोदन गर्ने ।

झ) संस्थाको आफ्नै आन्तरिक श्रोतबाट व्यहोर्ने गरी कार्य समितिले पेश गरेको कर्मचारीहरूको दरबन्दी, पारिश्रमिक भत्ता तथा अन्य सुविधाहरूमा आवश्यकता अनुरुप स्वीकृति प्रदान गर्ने ।

१३. कार्य समितिको गठन

१. साधारण सभाका सदस्यहरूबाट निर्वाचित देहाय बमोजिमको पदाधिकारीहरू रहने ११ सदस्यको एक कार्य समिति गठन गरिनेछ ।

अध्यक्ष	१
उपाध्यक्ष	१
सचिव	१
सह सचिव	१
कोषाध्यक्ष	१
सदस्यहरू	६

२. कार्य समितिको कार्यकाल २ वर्षको हुनेछ,

३. वार्षिक साधारण सभा हुनुभन्दा अगावै कार्य समितिमा रहेको कुनै सदस्यको पद रिक्त हुन आएमा बाँकी अवधिको लागि कार्य समितिका सदस्यहरूको मनोनित कार्य समितिद्वारा गर्न सकिनेछ । यसरी सो पदमा निर्वाचन भएको सदस्यको कार्यकाल जुन सदस्य पद रिक्त भएको हो, सो सदस्य बाँकी कार्यकाल सम्मका लागि मात्र हुने छ तर अन्य पदहरूका लागि विधान बमोजिम बाँकी अवधिको निमित्त निर्वाचन-प्रक्रियाद्वारा पदपूर्ति गरिनेछ ।

४. कार्य समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार अध्यक्षले बोलाउनेछ । तर कार्य समितिको पदाधिकारीहरूको जम्मा संख्याको ५१% ले बैठक बोलाउन माग गरेमा अध्यक्षले कार्य समितिको बैठक तुरुन्त बोलाउनु पर्नेछ ।

५. कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको कूल संख्याको ५१% पदाधिकारीहरू उपस्थित नभै कार्य समितिको बैठक बस्नेछैन ।

६. कार्य समितिको बैठकमा अध्यक्षले अध्यक्षता गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले र उपाध्यक्षको पनि अनुपस्थिति रहेमा बैठकमा उपस्थित सदस्यहरूले छानेको वा जेष्ठ सदस्यले अध्यक्षता गर्नेछ ।

७. कार्य समितिको बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिन सक्नेछ ।

८. कार्य समितिको बैठकमा छलफल भएको विषयहरूको छुट्टै निर्णय पुस्तिकामा लेखि राखिने छ र सो निर्णय विवरणमा बैठकमा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यहरूले सही गर्नुपर्नेछ, तर निर्णयमा असहमति जनाउनेहरूले कैफियत खोली सही गर्नुपर्नेछ ।

९. संस्थाले गर्ने भनेको सम्पूर्ण कार्य समितिको निर्णयबाट हुनेछ ।

१०. माथिका दफाहरू जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्य समितिले गर्न पाउने कुनै कार्यका सम्बन्धमा कार्य समितिका सबै पदाधिकारिहरू लिखितरुपमा सहमत भएमा त्यस्तो सहमतिलाई निर्णय पुस्तिकामा संलग्न गरी त्यस्तो काम बैठक विना पनि गर्न सकिनेछ । उपरोक्त बमोजिमको सहमतिलाई कार्य समितिको बैठकको निर्णय सरह मानिनेछ ।

१४. कार्य समितिको काम कर्तव्य र अधिकारः

कार्य समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

१. संस्थाको आगामी वर्षको वार्षिक, कार्यक्रम तथा अनुमानित बजेट बनाई साधारण सभामा प्रस्तुत गर्ने ।

२. विधान बमोजिमको व्यवस्था पालना गरी साधारण सभाको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

३. संस्थाको हितमा हुने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।

४. साधारण सभा प्रति उत्तरदायी रहने ।

५. संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिको लागि उपलब्ध साधन र स्रोतको अधिकतम उपयोग र प्रयोग गर्ने ।

६. संस्थाको कार्य सम्पादन गर्न कार्य योजना बनाउने, स्रोत साधन जुटाउने, कार्यान्वयन, सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने ।

७. संस्थाको कोष र सम्पत्ति सुरक्षित तरिकाले राख्न लगाउने र बैंक खाता खोली संचालन गर्ने ।

८. संस्थाको कर्मचारीहरूको सेवा शर्त र सुविधा, आदि सम्बन्धित कर्मचारी नियमावली बनाई साधारण सभाबाट स्वीकृत गराई लागू गर्ने गराउने ।

९. संस्थाको उद्देश्य परिपूर्तिको लागि आफ्नो कार्य अवधिमा उपयुक्त व्यक्तिहरूको सल्लाहकार समितिका अन्य समिति, उपसमिति गठन गर्ने र आवश्यकता अनुरुप कार्यको बाँडफाँड गरिदिने ।

१०. संस्थाको नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ।

१५. पद त्याग गर्न सक्नेः

अध्यक्षले उपाध्यक्ष मार्फत कार्य समिति समक्ष र उपाध्यक्ष तथा अन्य पदाधिकारीहरूले अध्यक्ष समक्ष लिखित राजिनामा दिई पद त्याग गर्न सक्नेछन् ।

१६. अन्य समितिहरूः

१. यस विधानको परिधिभित्र रहेर संस्थाको कार्य संचालनको लागि कार्य समितिले आवश्यकता अनुसार अन्य समिति वा उपसमितिहरू गठन गर्न सक्नेछ तर साधारण सभाको बैठकद्वारा अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

२. उप-समितिहरूको कार्यहरू कार्य समितिले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ५
पदाधिकारीहरूको काम कर्तव्य र अधिकार

१७. पदाधिकारीहरूको काम कर्तव्य र अधिकारः

कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

१. अध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकारः

क) समिति र सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने, बैठक संचालन गर्ने ।
ख) निर्णायक मत दिने ।
ग) संस्थाको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने वा प्रतिनिधि तोक्ने ।
घ) संस्थाको नेतृत्व लिने ।
ङ) आवश्यकता अनुसार बैठकहरू बोलाउन सचिवलाई निर्देशन दिने ।
च) अन्य पदाधिकारी एवं सदस्यहरूलाई कामको बाँडफाँड गर्ने ।
छ) अभिलेख प्रमाणित गर्ने ।

२. उपाध्यक्षको काम कर्तव्य अधिकार :

क) अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने ।
ख) अध्यक्षले दिएको जिम्मेवारी पूरा गर्ने ।
ग) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा निजको कार्य गर्ने ।

३. सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार :

क) संस्थाको सचिवालयको रेखदेख र दैनिक कार्य संचालन गर्ने ।
ख) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार बैठक र सभा बोलाउने ।
ग) अभिलेख सुरक्षित राख्ने ।
घ) अध्यक्षले दिएको अन्य जिम्मेवारी पूरा गर्ने ।
ङ) संस्थाको प्रतिवेदन तयार पार्ने र बैठक सभाहरूमा पेश गर्ने ।

४. सहसचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार :

क) सचिवलाई सहयोग गर्ने ।
ख) सचिवले दिएको जिम्मेवारी पूरा गर्ने ।
ग) सचिवको अनुपस्थितिमा निजको कार्य गर्ने ।

५. कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

क) संस्थाको कोषको रेखदेख र संचालन गर्ने ।
ख) साधारण सभामा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने ।
ग) लेखा दुरुस्त राख्ने ।
घ) नियमितरुपमा वार्षिक लेखा परीक्षण गराउने ।
ङ) वार्षिक आय व्यय विवरण लेखा परीक्षण गराई आगामी वर्षको लागि बजेट तयार गरी साधारण सभामा पेश गर्ने ।

६. सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार :

क) समितिको बैठकमा सक्रिय सहभागिता जनाउने ।

ख) संस्थाको कार्यमा रचनात्मक भूमिकाको निर्वाह गर्ने ।

ग) कार्य समितिले दिएका जिम्मेवारीहरू पूरा गर्ने ।

१८. गणपूरक संख्याः

१. कूल सदस्य संख्याको ६७% (सड्सठ्ठी) प्रतिशत साधारण सदस्यहरूको उपस्थित नभै साधारण सभाको काम कारवाही हुने छैन ।

२. तर विधानको दफा ११ को (५) मा उल्लेख भए बमोजिम, पुनः बोलाइएको साधारण सभामा कूल सदस्य संख्याको ५१% (एकाउन्न) प्रतिशत उपस्थित भएमा सभा गर्न बाधा पर्ने छैन ।

परिच्छेद ६
आर्थिक व्यवस्था

१९. संस्थाको कोषः

१. संस्थाको आफ्नो एउटा छुट्टै कोष हुनेछ र सो कोषमा देहाय बमोजिम प्राप्त रकमहरू जम्मा हुनेछन्:

क) सदस्यता वापत प्राप्त प्रवेश शुल्क र सदस्यता शुल्कको रकम ।

ख) कसैले स्वइच्छाले दिएको अनुदान, सहायता बापत प्राप्त रकम ।

ग) संस्थाको चल अचल सम्पत्ति वा अन्य वस्तुको बिक्रीबाट प्राप्त रकम ।

घ) विदेशी संस्था व्यक्ति वा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट सहयोग बापत प्राप्त रकम ।

ङ) स्थानीय निकायबाट प्राप्त अनुदान वा सहयोग बापत प्राप्त रकम ।

२. विदेशी संघ संस्था वा व्यक्तिबाट आर्थिक सहयोग तथा अनुदान लिने भए संस्थाले नेपाल सरकार, समाज कल्याण परिषद्बाट स्वीकृत लिइनेछ ।

३. संस्थामा प्राप्त रकम स्थानीय बैंकमा जम्मा गरी बैंक खाता संचालन गरिनेछ ।

४. अचल सम्पत्ति बिक्री गर्दा स्थानीय अधीकारीको पूर्व स्वीकृति लिइनेछ ।

२०. खाता संचालनः

संस्थाको बैंक खाता अध्यक्ष र कोपाध्यक्षको (अनिवार्य) संयुक्त दस्तखतबाट संचालन हुनेछ । प्रचलित ऐन नियम अनुसार खर्च गर्ने तथा खर्चको श्रेस्ता राख्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

२१. कोषको रकम खर्च गर्ने तरिका :

संस्थाको कोष जम्मा भएको रकम खर्च गर्दा देहाय बमोजिम तरिका अपनाई खर्च गरिनेछ ।

क) संस्थाको वार्षिक बजेट योजना र कार्यक्रम स्वीकृत नगरी कोषबाट खर्च गर्न सकिने छैन ।

ख) साधारण सभाबाट पारित बजेट र कार्यक्रमको अधिनमा रही कोषबाट रकम खर्च गर्न सकिनेछ ।

ग) कोषबाट खर्च भएको रकमको आर्थिक प्रतिवेदन साधारण सभामा अनिवार्य रुपले पेश गर्नुपर्नेछ ।

घ) कोषको रकम खर्च गर्दा तोकिए बमोजिम खर्च गर्नुपर्नेछ ।

२२. संस्थाको लेखा र लेखा परीक्षणः

१. संस्थाको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम स्पष्ट तवरले राखिनेछ ।

२. संस्थाको लेखा परीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम रजिष्टर्ड लेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।

३. नेपाल सरकार वा स्थानीय अधिकारीले चाहेमा जुनसुकै बखतमा पनि आफैं वा मातहतका कर्मचारीहरू खटाई संस्थाको हिसाब किताब जाँच गर्न गराउन सक्नेछ ।

४. लेखा परीक्षकको नियुक्ति साधारण सभाबाट हुनेछ । तर प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभएसम्म लेखा परिक्षकको नियुक्ति कार्य समितिबाट हुनेछ ।

५. संस्थाको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र वार्षिक कार्य प्रगति विवरणको १/१ प्रति स्थानीय अधिकारी, जिल्ला समन्वय समिति, समाज कल्याण परिषद् र सम्बन्धित निकायमा पेश गरिनेछ ।

परिच्छेद ७

निर्वाचन, अविश्वासको प्रस्ताव, विधान संशोधन सम्बन्धी व्यवस्था

२३. निर्वाचन सम्बन्धी व्यवस्थाः

१. कार्य समितिको निर्वाचन प्रयोजनको लागि बढीमा ३ जनाको एक निर्वाचन समिति कार्य समितिको सहमतिद्वारा गठन गरिनेछ ।

२. निर्वाचन समितिले प्रचलित कानूनको परिधि भित्र रहेर निर्वाचन कार्यविधि आफैं व्यवस्थित गर्नेछ ।

३. निर्वाचन सम्बन्धी विवाद उत्पन्न भएमा विवादको टुङ्गो निर्वाचन समितिले गरेको निर्णय नै अन्तिम हुनेछ ।

४. निर्वाचन सम्पन्न भएको भोलि पल्ट निर्वाचन समितिको स्वतः विघटन हुनेछ ।

२४. उम्मेदवार हुने योगयता :

कार्य समितिको उम्मेदवार हुन "वनस्पति समाज नेपाल" को साधारण वा आजीवन सदस्य हुनुपर्नेछ ।

२५. अविश्वासको प्रस्ताव :

१. अविश्वासको प्रस्ताव लिखित रुपमा कुन कुन पदाधिकारीहरूको विरुद्धमा हो स्पष्ट खुलाई देहाय बमोजिमको रित पुऱ्याई संस्थामा दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

- क) नेपाली भाषामा शिष्ट शब्दको प्रयोग गरी लेखिएको हुनुपर्नेछ ।
- ख) प्रस्तावको विषय स्पष्ट र व्यवहारिक हुनुपर्दछ ।
- ग) साधारण सभा सदस्यहरू मध्येबाट कम्तिमा १/४ (एक चौथाई) सदस्यहरूको प्रष्ट नाम, थर र ठेगाना सहित खुलाई सही भएको हुनुपर्दछ ।

२. उपदफा १ बमोजिम संस्थामा दर्ता भएको अविश्वासको प्रस्तावको स्पष्ट विषय खुलाई साधारण सभा वा विशेष साधारण सभा बस्ने स्थान, मिति, समय समेत तोकी संस्थाको साधारण सभाको

सम्पूर्ण पदाधिकारी र सदस्यहरूलाई विधानको दफा ११(४) बमोजिम साधारण सभा समक्ष प्रस्तुत गर्नेछ ।

३. अविश्वासको प्रस्ताव माथि छलफलको प्रक्रिया :

क) साधारण सभामा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले साधारण सभामा उपदफा १ बमोजिमको प्रस्ताव पेश गर्न अनुमति दिनेछ र प्रस्ताव पेश गर्ने सदस्यहरू मध्ये १ जनाले अविश्वासको प्रस्ताव ल्याउनुपर्ने कारण सहितको आफ्नो अभिमत सभा समक्ष प्रस्तुत गर्नेछ ।

ख) उपदफा ३ (क) बमोजिक अविश्वासको प्रस्ताव, पक्षका सदस्यले आफ्नो अभिमत प्रस्तुत गरेपछि प्रस्ताव उपर मत प्रकट गर्न चाहने बढीमा अन्य तीन जना सदस्यहरूलाई अध्यक्षले अभिमत प्रकट गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

ग) उपदफा (१) बमोजिम अविश्वासको प्रस्ताव, जुन पदाधिकारीहरू विरुद्ध प्रस्तुत गरिएको हो, अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले ती पदाधिकारीलाई आफ्नो सफाई पेश गर्ने मौकाको लागि भनाईहरू राख्न अनुमति दिइनेछ ।

४. अविश्वासको प्रस्ताव माथि निर्णय :

१. अविश्वासको प्रस्ताव उपर आफ्नो भनाई प्रस्तुत गर्ने क्रम समाप्त भएपछि अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले सो अविश्वासको प्रस्तावको बहुमत पक्ष वा विपक्षमा छ भन्ने निर्णयको लागि देहाय बमोजिमको कुनै एक तरिका अपनाई अविश्वासको प्रस्तावको निर्णयको घोषणा गर्नेछ ।

क) अविश्वासको प्रस्तावको पक्षमा मत प्रकट गर्ने एक समूहमा र विपक्षमा मत प्रकट गर्ने अर्को समूहमा छुट्टयाएर वा

ख) साधारण सभाका सदस्यहरूलाई अविश्वासको प्रस्तावको पक्ष र विपक्षमा गोप्य मतदान गराएर ।

२. साधारण सभाको कूल सदस्य संख्याको २/३ (दुई तिहाई) बहुमतले अविश्वासको प्रस्ताव पारित हुनेछ । त्यस्तो प्रस्ताव पारित भएमा प्रस्तावित पक्षका व्यक्तिहरू पदमुक्त हुनेछन् ।

३. निर्वाचित भएको ६ महिना नपुगी वा प्रस्ताव विफल भएको ६ (छ) महिना नपुगी त्यस्तो व्यक्ति उपर पुनः अविश्वासको प्रस्ताव ल्याउन पाइने छैन ।

२६. विधान संशोधनः

कुल सदस्य संख्याको २/३ (दुई तिहाई) साधारण सभा सदस्यहरूले अनुमोदन गरे पश्चात मात्र संस्थाको कुनै दफा संशोधन वा खारेजको लागि स्थानीय अधिकारी समक्ष सिफारीस गरी पठाउनु पर्नेछ । स्थानीय अधिकारीबाट स्वीकृत भए पश्चात मात्र समाजको कुनै दफा संशोधन वा खारेज भएको मानिनेछ ।

२७. नियम बनाउन सक्नेः

१. संस्थाले आफ्नो कार्यसम्पादन गर्ने सन्दर्भमा आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ र सो नियम साधारण सभाबाट पारित गराई लागू हुनेछ र स्थानीय अधिकारीलाई सोको जानकारी दिनुपर्नेछ ।

२. यो विधान र विधान अन्तर्गत बनेको नियमको अधिनमा रही समाजको कार्य संचालन र उद्देश्य

कार्यान्वयनका लागि कार्य समितिले कर्मचारी व्यवस्था र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनिमय बनाई लागू गर्न सक्नेछ । त्यस्तो विनियमहरू साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

२८. कर्मचारीको व्यवस्थाः

क) संस्थाको दैनिक कार्य संचालन र योजना तथा कार्यक्रम संचालनको लागि कर्मचारी दरबन्दी सिर्जना, पारिश्रमिक, भत्ता तथा अन्य सुविधा र कर्मचारीको सेवा शर्तहरू अपनाउनु पर्ने कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

ख) संस्थाले विदेशी सहयोग प्राप्त गरी संस्था संचालन गर्न विदेशी सल्लाहकार वा स्वंय सेवक राख्ने अवस्था भएमा निजले समाज कल्याण परिषद्को स्वीकृति लिई काम गर्ने अवधि पुऱ्याउने सेवा, कामको औचित्य, सुविधा र तिनको योग्यता समेतको विवरण स्थानीय अधिकारी, जिल्ला समन्वय समिति र समाज कल्याण परिषद्मा समेत जानकारी गराइनेछ ।

२९. संस्था खारेजी :

१. साधारण सभाले आवश्यक देखेमा विशेष प्रस्ताव पारित गरी संस्था खारेजी गर्न सक्नेछ ।

२. उपदफा १ बमोजिम संस्थाको खारेजीको प्रस्ताव पारित गर्दा साधारण सभाले खारेजीको कामका लागि एक वा एक भन्दा बढी लिक्विडेटरहरू र संस्थाको हिसाब किताब गर्नको लागि एक वा एक भन्दा बढी लेखा परीक्षकहरू नियुक्त गर्न सक्नेछन् ।

३. उपदफा (२) बमोजिम नियुक्त लिक्विडेटर र लेखा परिक्षकहरूको पारिश्रमिक साधारण सभाले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।

४. यसरी कारणवस समाज विघटन भई खारेज भएमा संस्थाको दायित्वको फरफरक गरी बाँकी रहने सम्पूर्ण जाय जेथा नेपाल सरकारको हुनेछ ।

३०. व्याख्याः

यो विधान र विधान अन्तर्गत बनेको नियम विनियमको व्याख्या गर्ने अधिकार कार्य समितिलाई हुनेछ ।

३१. गोप्यता भंग गर्न नहुनेः

यस संस्थाको कुनै पनि पदाधिकारी वा सदस्यले संस्थाको अहित हुने कार्य गर्नु हुँदैन । कार्य समितिका पदाधिकारी वा साधारण सभाका सदस्यहरूले बैठक वा साधारण सभामा असभ्य र अश्लिल शब्द प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

३२. ऐन अनुसार हुनेः

यस विधानमा उल्लेख नभएका कुराहरू कानून बमोजिम हुनेछ र संस्था दर्ता ऐन नियम र प्रचलित कानूनसँग बाझिन गएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः निष्कृय हुनेछन् ।

३३. निर्देशनको पालनाः

नेपाल सरकार वा स्थानीय अधिकारीले समय, समयमा दिएको निर्देशनको पालना गर्नु संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

३४. तदर्थ समितिः

१. यो संस्था स्थापना गरी दर्ता गराउनको लागि गठित तदर्थ समितिले ६ महिना भित्र साधारण सभा बोलाई विधान अनुसारको निर्वाचन समितिको गठन गरी नयाँ कार्य समितिको निवार्चन गराउने छ र सो को जानकारी स्थानीय अधिकारीलाई दिइनेछ ।

२. प्रथम पटक निर्वाचन सम्पन्न नभएसम्मको अवस्थामा कार्य समितिले निर्वाचन गराउने छ र सो को जानकारी स्थानीय अधीकारीलाई दिइनेछ ।

३५. हामी वनस्पति समाज नेपालका निम्न संस्थापकहरू यस विधान बमोजिम कार्य गर्न मन्जुर भै निम्न साक्षीहरूको रोहवरमा विधानमा सहीछाप गर्दछौं ।

संस्थापकको नाम, थर र ठेगाना	साक्षीको नाम, थर, वतन र सहिछाप
१. नाम, थरः प्रा. डा. मोहन सिवाकोटी स्थायी ठेगाना :अर्जुनधारा न. पा.-६ प्रदेश : १ जिल्ला : झापा महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: ६ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर	१. नाम, थरः प्रा. डा. मोहन प्रसाद पन्थी ठेगानाः पाणीनी गाउँपालिका-७ प्रदेशः ५ जिल्लाः अर्घाखाँची महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: ७ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर
२. नाम, थरः सन्जीव कुमार राई ठेगानाः भरौल-३ प्रदेशः १ जिल्लाः सुनसरी महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: ३ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पति विभाग, थापाथली	२. नाम, थरः प्रा. डा. संगिता राजभण्डारी ठेगानाः काठमाडौं-२२ प्रदेशः ३ जिल्लाः काठमाडौं महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: २२ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर
३. नाम, थरः डा. हरि प्रसाद अर्याल ठेगानाः रंगेलि न.पा.-७ प्रदेशः १ जिल्लाः मोरङ्ग वडा नं.: ७ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर	३. नाम, थरः प्रा. डा. राम कैलाश प्रसाद यादव ठेगानाः प्रदेशः २ जिल्लाः पर्सा, विरगञ्ज महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: ३१ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर

४. नाम, थरः डा. भुवन केशर शर्मा ठेगानाः चन्द्रागिरी न.पा.-२ प्रदेशः ३ जिल्लाः काठमाडौ महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: २ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना :ऐ.	४. नाम, थरः प्रा. डा. विजया पन्त ठेगानाः ललितपुर-१३ प्रदेशः ३ जिल्लाः ललितपुर महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: १३ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर
५. नाम, थरः डा. नारायण घिमिरे ठेगानाः मदनपोखरा, तानसेन न.पा.-७ प्रदेशः ५ जिल्लाः पाल्पा वडा नं.: ९ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर	५. नाम, थरः प्रा. डा. हरि दत्त भट्टराई ठेगानाः काली गण्डकी गाउँपालिका-४ प्रदेशः ४ जिल्लाः स्याङ्जा महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: ४ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर
६. नाम, थरः डा. अन्जना गिरी ठेगानाः काठमाडौं म.पा.-१ प्रदेशः ३ जिल्लाः काठमाडौं महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: ब्लक नं.: ३२१ मार्गः देविमार्ग हालको ठेगाना :नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान, खुमलटार, ललितपुर	६. नाम, थरः डा. सञ्जय कुमार झा ठेगानाः मनरा शिशुवा-६ प्रदेशः २ जिल्लाः महोत्तरी महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: ६ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर
७. नाम, थरः दिपक लामिछाने ठेगानाः फेदिखोला गाउँपालिका-३ प्रदेशः ४ जिल्लाः स्याङ्जा महानगरपालिका/नगरपालिका/ गाउँपालिकाः वडा नं.: ३ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : राष्ट्रिय वनस्पति उद्यान, गोदावरी, ललितपुर	७. नाम, थरः डा. चन्द्र प्रसाद पोखरेल ठेगानाः धुर्कोट गाउँपालिका-१ प्रदेशः ५ जिल्लाः गुल्मी महानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिकाः वडा नं.: १ ब्लक नं.: मार्गः हालको ठेगाना : वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग, त्रि.वि., कीर्तिपुर

अनुसूचि - १

हरियो आयताकार पृष्ठभूमिमा “वनस्पति समाज नेपाल” देवनागरी र “BOTANICAL SOCIETY OF NEPAL” रोमन लिपीमा सेतो अक्षरमा लेखिएको हुने र यसैको माथि अर्धचन्द्राकार वृत्त भित्र दुई हत्केलाको बिचमा सतुवाको विरुवा अंकित चिन्ह संस्थाको छाप रहनेछ ।

तदर्थ समितिः

प्रा. डा. मोहन सिवाकोटी	:	अध्यक्ष
श्री सन्जीव कुमार राई	:	उपाध्यक्ष
डा. हरि प्रसाद अर्याल	:	सचिव
डा. नारायण प्रसाद घिमिरे	:	कोषाध्यक्ष
डा. भुवन केशर शर्मा	:	सदस्य
डा. अन्जना गिरी	:	सदस्य
श्री दिपक लामिछाने	:	सदस्य

सम्पादक मण्डल

सल्लाहकार

प्रा. डा. मोहन सिवाकोटी
श्री सन्जीव कुमार राई

सम्पादन

डा. हरि प्रसाद अर्याल
डा. नारायण प्रसाद घिमिरे
डा. भुवन केशर शर्मा
डा. अन्जना गिरी
श्री दिपक लामिछाने

सम्पर्क

वनस्पति समाज नेपाल

कीर्तिपुर-१०, काठमाडौं

C/o त्रिभुवन विश्वविद्यालय, वनस्पतिशास्त्र केन्द्रिय विभाग

Bank Details:

Global IME Bank, Kirtipur

Account Name : Botanical Society of Nepal
Account Number : 0501010000488

नोट:

वनस्पति समाज नेपाल
BOTANICAL SOCIETY OF NEPAL